

บทความนี้คัดลอกมาจากเว็บไซต์ของ สำนักงาน ก.ค.ศ.
(<http://www.moe.go.th/webtcs/Secretariate/station291104.htm>)

++ สถานี ก.ค.++
การเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ถูกฟ้องคดีอาญา
วงจันทร์ ชิวชาดาวิรุจน์
ผู้อำนวยการกลุ่มวินัยและนิติกร สำนักงาน ก.ค.ศ.

สืบเนื่องจากข้อเขียนเรื่องการเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ถูกลงโทษทางวินัยหรือผู้ถูกฟ้องคดีอาญาฉบับวันจันทร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๗ ได้มีผู้สนใจสอบถามเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีถูกฟ้องคดีอาญา ซึ่งผู้ปฏิบัติมักจะเข้าใจผิดเอาเรื่องการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามกฎว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน กับข้อบัญญัติในทางวินัยมาปะปนหรือพันกัน ความจริงสองเรื่องนี้กำหนดไว้ต่างกัน

โดยทั่วไปผู้ถูกฟ้องคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ผู้บังคับบัญชาจะต้องรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ก่อน และเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้ว ผู้บังคับบัญชาจะรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้นั้นต่อไปอีกไม่ได้ จะต้องสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามผลของคำพิพากษา ทั้งนี้ เพราะตามกฎว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนมิได้กำหนดให้รอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดแต่อย่างใด ซึ่งต่างกับบทบัญญัติในเรื่องวินัยที่กรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นั้น กำหนดไว้ชัดเจนว่า กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก หมายถึง ได้รับโทษจำคุกจริงๆ และต้องถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดเท่านั้น แต่ในเรื่องของการเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่ต้องรอจนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ถ้าศาลชั้นต้นพิพากษาว่าไม่มีความผิดก็เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ ต่อมาศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษากลับว่าผิด ถึงการเลื่อนขั้นเงินเดือนในครั้งที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษากลับนั้น หรือกรณีกลับกันศาลชั้นต้นพิพากษาว่ามีความผิด ต้องงดการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอไว้ แต่ต่อมาศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่าไม่มีความผิด กรณีเช่นนี้ถ้าผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นสมควรให้เลื่อนขั้นเงินเดือนทิ้งไปแล้ว ก็ต้องขออนุมัติต่อ ก.ค. เพราะกฎว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนมิได้กำหนดการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีดังกล่าวไว้

ปัญหาว่าศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่รอการลงโทษไว้จะถือว่าถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกแล้วหรือไม่ หรือเป็นกรณี ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษเบากว่าจำคุกซึ่งเป็นปัญหาที่มีผู้ถามมามากที่สุด

สำหรับเรื่องนี้เมื่อพิจารณาว่า "โทษเบากว่าจำคุก" หมายความว่าอย่างไร ในคดีอาญาโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดอาญาต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ถ้ากฎหมายบัญญัติว่า การกระทำใดเป็นความผิดและกำหนดโทษแล้ว โทษนั้นจะเป็นอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากโทษ 5 ประเภท ตามที่บัญญัติในมาตรา 18 คือ โทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน ดังนั้น คำว่าถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษเบากว่าโทษจำคุกจึงหมายถึง โทษกักขัง ปรับ และริบทรัพย์สินเท่านั้น กรณีรอการลงโทษจึงถือไม่ได้ว่าเป็นการที่

ศาลพิพากษาให้ลงโทษเบากว่าจำคุก เพราะการรื้อเป็นเพียงวิธีการอย่างหนึ่งเพื่อให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิด ได้มีโอกาสกลับตัวก่อนที่จะได้รับโทษจำคุกจริง ซึ่งในเรื่องนี้ ก.ค. เคยมีแนววินิจฉัยว่า กรณีศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกแต่ให้รอการลงโทษไว้ ถือว่าถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกแล้ว

อนึ่ง สำหรับกรณีกระทำผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ซึ่งศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและให้รอการลงโทษไว้ ก.ค. เคยวินิจฉัยว่าไม่ต้องห้ามการเลื่อนชั้นเงินเดือน เพราะความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเป็นความผิดต่อศาลซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษไม่ใช่คดีอาญา ฉะนั้น ต้องถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษในคดีอาญาเท่านั้นที่ต้องห้ามการเลื่อนชั้นเงินเดือน

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

กลุ่มงานเลขานุการกรม สำนักงาน ก.ค.ศ.

โทร : ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๕